

2002-2006 Yılları Arası Üniversite Hastanesinde *Candida* İzolatları

Ö. Arıkan Akan, H. Akan, S. Uysal

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İbn-i Sina Hastanesi Merkez Laboratuvarları ve Hematoloji Bilim Dalı, Ankara

Flukonazol profilaksisinin yaygınlaşması ile mantar infeksiyonlarının epidemiyolojisinde değişimler görülmeye başlanmıştır. Bu yaklaşım yalnız non-albicans *Candida*'da değil aynı zamanda azol direncinde de artışa yol açmıştır. Bu çalışma, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina Hastanesinde *Candida* infeksiyonlarında değişimi yansıtmayı amaçlamaktadır. Hastane 1300 yataklı bir üçüncü basamak hastanesi olup, Türkiye'deki en büyük yoğun bakım ve acil ünitelerine, kök hücre ve solid organ nakil ünitelerine sahiptir.

Veriler, 2002-2006 yılları arasında yatan hastalardan Merkez Laboratuvarlarına gönderilen pozitif kültürlerden elde edilmiştir. Kan, idrar, pü ve alt solunum yolu örneklerinden patojen olarak tanımlanan izolatlar çalışmaya alınmıştır. Hematoloji Bilim Dalından gelen örnekler ayrıca incelenmiştir. *Candida* spp. ayırımı mini API veya Vitek Compact sistemleri (bio-Merieux) ile yapılmıştır. Sonuçlar sayı (n) veya oran (%) olarak verilmektedir.

Bin elli dokuz mantar izolatı (486 *C. albicans*, 508 non-albicans *Candida* ve 65 diğer) incelendiğinde hastane genelinde 2002-2006 yılları arasında non-albicans *Candida*'da artış görülmemiştir. En belirgin değişme *C. krusei* infeksiyonlarında azalma (2002 yılında %4.5, 2006 yılında %1.1) ve *C. parapsilosis* infeksiyonlarında artmadır (2003 yılında %0, 2006 yılında %5.7). Aynı dönemde *Trichosporon* infeksiyonlarında artış izlenmiştir (2002 yılında %1.7, 2006 yılında %5.3).

Bu eğilimler hastanenin her yerinde aynı değildir. Hematolojiden elde edilen kan kültürlerine bakıldığında *Candida albicans*'da özellikle 2003 sonrası dramatik bir azalma gözlenirken (2002 yılında %50, 2006 yılında %23) non-albicans *Candida*'da artış vardır (2002 yılında %50, 2006 yılında %57). Bu artışa daha çok *C. tropicalis* ve *C. kefyr* artışı katkıda bulunmuştur. *C. albicans*'da azalma yoğun bakım ünitesinde de saptanırken, genel cerrahi ve iç hastalıklarında *C. albicans* sabit kalmıştır. Aynı dönemde yoğun bakım ünitesinde *C. glabrata* artmıştır (%5.8'den %13.8'e). Hastane genelinde kaynaklarına göre incelendiğinde, idrar kültürlerinde non-albicans *Candida* hakim patojendir. Kan ve solunum yolu kültürlerinde ise hakim patojen *C. albicans*'dır.

Her ne kadar flukonazol profilaksisi hastane genelinde belirleyici bir etkiye sahip değilse de, Flukonazolun yaygın olarak kullanıldığı yerlerde non-albicans *Candida*'da artış görülmektedir. *C. parapsilosis*'deki artış ise giderek artan kalıcı kateter kullanımına bağlı olabilir.